

HERBESTEMMING EN RESTAURATIE KERK BEDUMERWEG ONDERDENDAM

© LIBAU

KERK BEDUMERWEG ONDERDENDAM

© LIBAU

HARKEMAstraat BEDUM

HERKOMST KAART: UB RUG

KAART 'INNERSDIJK BEDUM 1789

© LIBAU

VERBINDINGSWEG BEDUM

© LIBAU

MOLENWEG BEDUM

© LIBAU

WELSTANDSVRIJ BEDUM

© LIBAU

CBS DE HORIZON MARIJKELAAN BEDUM

Bedum: cijfers & resultaten

Libau verzorgt de advisering op het gebied van welstand, monumenten, archeologie en cultureel erfgoed in de gemeente Bedum. Deze kaart geeft een beeld van onze inzet in 2017.

HERBESTEMMING EN RESTAURATIE KERK ONDERDENDAM

De voormalige gereformeerde kerk en de bijbehorende pastorie in Onderdendam zijn een goed voorbeeld van de Groninger expressionistische architectuur. Beide zijn ontworpen door architect Wiersema uit Bedum en in 1932 gebouwd. De vorige eigenaar droeg beide gebouwen in 2015 over aan de Stichting Oude Groninger Kerken die de kerk nu een nieuwe bestemming geeft als centrum voor de Amsterdamse Schoolstijl in Groningen. Het gebouw zelf is het belangrijkste collectiestuk, meubels in deze stijl completeren het beeld. In de kerk is ruimte voor bijeenkomsten en achter de kerk worden drie logiesgelegenheden gerealiseerd. De monumentencommissie heeft veel waardering voor deze herbestemming en het zorgvuldige plan dat hiervoor gemaakt werd.

BUREAUONDERZOEK RONDWEG BEDUM

De provincie wil ten oosten van Bedum een rondweg aanleggen en vroeg Libau om bureauonderzoek te doen naar de archeologische en cultuurhistorische waarde van het betreffende gebied. Het tracé loopt door de buurt Ter Laan en daarmee door het oude landschap Innersdijk,

ofwel: binnendijks ten opzichte van de Wolddijk.

Het door Libau verrichte bureauonderzoek maakte duidelijk dat in dit gebied meerdere elementen van landschappelijk, cultuurhistorisch dan wel archeologisch belang voorkomen. Dit zijn het Ter Laanstermaar, enkele oude wegen, een oude kwelderwal waarop vanaf de middeleeuwen gewoond werd en een 17de-eeuws molenerf. Libau adviseerde daarom om op deze locaties archeologisch vervolgonderzoek te doen.

PROGRAMMA VAN EISEN ONDERDENDAM

De eigenaar van de agrarische onderneming aan Onderwierum 9 in Onderdendam wilde op het erf een nieuwe jongveestal en een berging bouwen. De wierde waarop de boerderij gebouwd is, dateert van rond het begin van de jaartelling. Eerder onderzoek maakte al duidelijk dat de kans groot is dat hier archeologische resten als aardewerk en gebruiksvoorwerpen in de grond bewaard zijn gebleven. De werkzaamheden zijn daarom onder archeologische begeleiding uitgevoerd. Libau stelde hiervoor het Programma van Eisen op en beschreef daarin ook de onderzoeksvragen.

IN CIJFERS

Bouwplannen: 65 behandelingen, waarvan 20 strijdig maar in het algemeen met aanwijsbare mogelijkheden om de bezwaren te kunnen ondervangen.
Archeologische adviezen: 6
Cultureel erfgoed adviezen/monumentenadviezen: 11

WELSTANDSCOMMISSIE

De rayonarchitect van Libau bezoekt uw gemeente in principe één keer per 14 dagen. De **kleine commissie** vergadert over het algemeen eens per 2 weken. Deze commissie bestaat uit ten minste twee rayonarchitecten van Libau die gemandateerd zijn door de grote welstandscmissie.

De grote welstandscmissie

vergadert eens per veertien dagen. Deze commissie was in de gemeente Bedum in 2017 als volgt samengesteld:

- H.H. Assies, voorzitter
- A. van der Tuuk, voorzitter
- ir. P.IJ. Ziel, stedenbouwkundige
- ir. S.N. Schram, stedenbouwkundige
- A.W. Vogelzang, MArch, architect
- ing. T. Mars, architect
- D.J. van Wieren, MArch, architect
- ing. R.R. Woltjes, rayonarchitect

MONUMENTENCOMMISSIE

De monumentencommissie vergadert eens per 4 weken en was in de gemeente Bedum in 2017 als volgt samengesteld:

- drs. ir. K.F. Geijzendorffer, voorzitter
- ir. S. van Seijen, restauratiearchitect
- drs. G. P. Karstkarel, architectuurhistoricus
- ing. T. Bouman, architect
- ing. J.M. Verkerk, bouwhistoricus
- ir. J.R. Pama, extern adviseur aardbevingsbestendig ontwerpen
- ir. A. de Groot, restauratiearchitect (extern adviseur)
- drs. M.S. Verweij, adviseur architectuurhistorie, toehoorder RCE
- drs. H.D. Waterbolk, secretaris

UITGELICHT

WELSTANDSADVIEZEN

- De wijk Ter Laan is vanaf het begin zodanig opgezet dat mensen met een beperking hier volledig geïntegreerd in de samenleving van de wijk kunnen wonen. Omdat een aantal van de gebouwen waarin zij wonen toe is aan vervanging, liet de eigenaar, de stichting 's Heeren Loo, een vervangingsplan ontwikkelen. De welstandscmissie heeft hier met waardering kennis van genomen.
- De eigenaar van een boerderij aan

de Plattenburg diende een plan in voor vervangende nieuwbouw met witte gestucte gevels. Omdat het provinciaal- en welstandsbeleid beide aangeven dat witte gevels in het open Groninger landschap zoveel mogelijk vermeden moeten worden, adviseerde de commissie om voor gedekte aardkleuren als grijsbruin of grijsoker te kiezen.

- De welstandscmissie was buitengewoon positief over het ontwerp voor de vervangende

nieuwbouw van de school in Zuidwolde. De architect is er in geslaagd een ingewikkeld programma op een vernieuwende en fris ogende wijze vorm te geven. De entree van het dorp krijgt dankzij dit ontwerp op deze plek de juiste toon doordat de houten gevelbekleding in harmonie is met het net niet platte grasdak en tegelijkertijd contrasteert met de accentkleurige gevelopeningen.

